

26.1.2021

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta torstai 28.01.2021 klo 12.15 / VNS 6/2020 vp / Lausuntopyyntö

VNS 6/2020 vp Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle - Suomen kestävän kasvun ohjelma

Suomen kestävän kasvun ohjelmalla edistetään sekä elpymistä että elinkeinoelämän rakenteiden ja julkisten palveluiden uudistumista. Ohjelman sisältämät uudistukset ja investoinnit vauhdittavat ilmastonmuutoksen torjuntaa, vahvistavat tuottavuutta ja talouden kasvupotentiaalia sekä nopeuttavat tarpeellisia rakennemuutoksia työllisyysasteen nostamiseksi sekä tuotannon ja kulutuksensaattamiseksi kestäväälle perustalle.

1. Keskeiset huomiot

Suomen Yrittäjät korostaa, että ohjelma pitää toteuttaa niin, että toimet luovat kestäväää kasvua. Vaikka ohjelmassa toteutetaan samanaikaisesti nopeavaikutteista elpymistä, kaikkien toimien painopisteen pitää olla sellaisia, että ne lisäävät pidemmän aikavälin kestäväää kasvua.

Mielestämme kansallisen ohjelman painopisteet ovat kestäväää kasvua tukevia, mutta samaan aikaan usean painopisteen ohjelma sisältää riskin ohjelman pirstaloitumisesta. Lisäksi riskinä on se, että ohjelman horisontti asetetaan liian lyhyeksi, elpymistä ja hallitusohjelmaa toteuttavaksi, jolloin kestävään kasvun tavoite uhkaa hämärtyä.

Kiinnitämme huomiota myös siihen, että samaan aikaan kun pk-yritysten innovointia ja uudistamista pyritään edistämään, tulee huolehtia siitä, että yritysten toimintaympäristö muilta osin on kilpailukykyinen ja uudistumiseen kannustava. Jäykkä toimintaympäristö ohjaa pahimmillaan siihen, ettei yritykset kykene toteuttamaan uudistavia toimia, vaan toimista tulee enemmän ylläpitäviä kuin uutta luovia.

Tällöin vaarana on se, että ohjelman alla toteutetaan lyhyen aikavälin tavoitteiden mukaisia hankkeita, joita joudutaan myöhemmin korjaamaan. Näkemyksemme mukaan ohjelma mahdollistaa Suomen kestävään kasvun edistämisen, mutta se ei takaa sitä. Jatkovalmistelussa tulee kiinnittää

erityistä huomiota siihen, että konkreettiset toimet ovat sellaisia, että ne luovat ja edistävät ensisijaisesti kestäväää kasvua.

2. Erityiset huomiot painopisteestä 5

Painopisteen 5: Työmarkkinoiden toiminta, työttömille suunnatut palvelut ja työelämän kehittäminen osalta toteamme, että ehdotetut toimet ovat hyvin prosessilähtöisiä. Ehdotuksista näyttää unohtuvan se tosiasia, että työllistyminen edellyttää työpaikkoja. Ehdotettavat toimet eivät lisää työvoiman kysyntää.

Vaikka sinällään on tärkeää tehostaa työvoimapalveluita ja tehostaa työnhakijan velvoitteita, edistää ammatillista ja alueellista liikkuvuutta, vahvistaa erityisryhmien työhön pääsyä ja siellä pysymistä sekä panostaa kohtaantoon ongelmaan myös muulla tavoilla, niin työvoiman kysynnän lisäämiseksi työmarkkinoiden rakenteelliset uudistukset ovat olennaisia. Tämä on erityisen tärkeää nyt, jotta yritykset pystyvät pandemian hellittäessä työllistämään edes kriisiä edeltävällä tasolla.

Suomen Yrittäjät

Petri Malinen
ekonomisti